

Brassói Lapok

Ara 5 lei

Csütörtök
1931 * április 23

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

92. szám
XXXVII évtől

Ara 5 lei

Expressz-kormány

Jorga Miklós egy szakállhosszal mint outsider futott be a favorizált pártversenypárok előtt.

Ép oly gyorsan, ahogy előadásokat szokott tartani vagy könyvet ír, állította össze a kormányát is és már konferánst is tartott a programjáról.

Rend és tisztesség. Jót jóval, rosszat rosszal. Törvényesség törvénygyártás nélkül. És így tovább.

A közhelyeknek azonban már nálunk sincs kelete. Mindegy, hogy ki ígér, ki biztat, ki licitál, ki kóklerkedik a legszentebb, a legdrágább dolgokkal: a hitel megszűnt, akárcsak a kereskedelem, melyet iparral, gazdasággal együtt tönkretettek.

Mirabeaunak kiáltották a pénzügyi tanácskozások során:

— Több erélyt, Mirabeau ur, s kevesebb tehetséget kérünk, különben el fog következni a lámpavész!

Jorga urnak is meg fogják majd mondani hamarosan, hogy több mentő cselekvést, mint zseniális személyiségeket, több hasznos eredményt, mint haszontalan jelszavakat.

A Jorga-kormány különben a világ legnagyobb csodája: él, pedig halvaszületett. A sorsa meg van pecsételve már abban a pusztító tényben is, hogy párt, parlament nem áll mögötte, ellenben pártok, parlament bizalmatlanul, ellenséges indulattal, halálos csapásra készen, szembe vele. S ha választat? Az új választások zavarai és izgalmak lesznek-e az a mód, hogy a rend és tisztesség programja, melyre a személyiségek vállalkoztak ne páljon zuhlással, anarchiával? Ez volna a módja a konszolidációnak, melyre a nagytudású professzor elhivatott?

Vannak helyzetek, mikor az elvont tudomány nem ér egy fabatkát realis érzék és erő nélkül. Jorga jól emlékszik Viktor Amadé piemonti király mondására: egy dobost többre becsülnék egy tudósnál? Vagy a forradalmi generális mondására, mikor harcok közepett kitüntetést lozta neki: adjatok inkább pár bakancsot!

Szabadulást várunk a nyomorúságból, új életet, virágzást a romokon, biztosságot, igazságot a képmutatás, erőszak, önkény hajszái után.

Mi az, hogy Jorga a kisebbségeknek is kalácsot ígér, ha jól viselik magukat? Meglátja, megparja, megszállunk-e a magyar személyiségek kezére? Mintha nem az volna immár minden új próba első kötelezője, hogy adjon, hogy tegyen, hogy megnyugtasson, biztasson, kielégítsen?

Eleget vartunk már, elég példáját adtuk a megbízhatóságnak és hasznosságunk. Mit akarnak még többet? Eddig valamennyi kormány ígért, ábrított, kiabált, vádolt, valamennyi meghazudtolta a saját programját és megrontotta az ország nyugalmát, presztizsét. Mit várunk Jorgától, aki szintén tőlünk vár? Aki a román pártok és parlament mellől zsebével vállalkozott uralomra, fogja-e méltányolni a streinek munkáját, tehetségét, hasznosságát?

A személyiségek! Alkotmányos kormányzat szótárában ennek a szónak elő sem volna szabad fordulnia mint ahogy Titulescu „személyes barátai” tárcávalalása is hideg borzongást keltettek a demokrácia minden híveiben. Mintha a reakció volna az egyetlen lehetőség az ország megmentésére, holott az egyetlen lehetőség katasztrófája felidézésére.

Mi nem bizunk sem a személyes barátokban, sem a személyiségekben, mi az igazságban és erkölcsi erőnkben bizunk. A román nép is, mint mi, hamarosan jóllakik az álproféták és kuruzslók hitegető komédiájával és majd megmondja, milyen kormány kell neki. Talán hamarabb, mint az előkelő barátok és a kiváló személyiségek hiszik.

Lupu lesz a belügyminiszter?

Jorga meglepetése a kisebbségek számára

Brandsch-mesterből pedig nem kérünk

Bukarest, április 21.

Jól sejtettük, a meglepetések időszaka még nem ért véget. A „vakmerő rögtönzés kormánya”, ahogyan a francia Le Temps elkeresztelte a Jorga-féle megoldást. Az új meglepetést egyenesen nekünk, kisebbségeknek szánta Jorga, ez a rapszodikus ember, akiben a felvilágosodottság és a sovinizmus, a jóakarata és az önhitségből származó elfogultság olyan furcsa keveréket alkot, hogy az első pillanatokban egyszerre képes el és mosolyogtat meg.

Jorga kulturált agyu ember s európai szellemnek tudja magát. Valószínűleg ez készítette arra, hogy olyan megértés és méltánylás látszatát csillogtassa meg a kisebbségek felé, amilyenről eddig soha szó nem volt s amiről a kisebbségek, ő szerinte, talán nem is álmodozhattak.

Arról van szó, hogy az új kormány, helyesebben Jorga, államtitkárságot kreál a kisebbségeknek s ezt az államtitkársági pozíciót kisebbségi emberrel tölti be.

Egyes lapok már tényként állítják be ezt a meglepő tervet, ami a jelen pillanatban csakugyan csak terv még és pedig annyira terv, hogy a megvalósulása nem

is Jorgától, hanem maguktól az érdekelt kisebbségeiktől függ.

A miniszterelnök ugyanis túlfutott buzgóságában nem csak magát a kérdést, mint elvi jelentőségű dolgot dobta a közvélemény elé, hanem hozni akarta mindjárt a megoldást is. Kijelölte az államtitkárság személyét s aztán kijelölte az egyik államtitkár, illetve az államtitkársági titkár személyét is. Ő ezeket akarja. Kisebbségi államtitkár: Brandsch Rudolf, államtitkár, illetve államtitkársági titkár: Bitay Árpád. Mert ugyebár, a magyaroknak is kell valami képviselőt kapniok?!

Nem akarunk egyelőre a kérdés elvi részével foglalkozni. A fölvetett gyakorlati megoldás ugyanis pillanatnyilag szinte fontosabb, mint maga az elvi kérdés. Jorga nagy „megértése és jóakarata” mögött ugyanis vagy megdöbbenően ravasz taktika, vagy olyan kolosszális tájékozatlanság van, ami — ha az újdonsült politikustól nem is, — de a történet-tudós részéről feltétlenül lesújtóan hat. Sőt: ennél is több és súlyosabb az, amit Jorga akar: provokáció, amit azonnal, gondolkodás nélkül vissza kell utasítanunk! A miniszterelnök ur ugyanis mindjárt a kezdet kezdetén pofozkodni lát-

szik. Pofont akar adni a magyarságnak azzal, hogy az államtitkársági pozíciót a másik kisebbségből jelöli, mely a nemzetiségi erők viszonyában számánál fogva feltétlenül a magyarság mögött van. Pofont akar adni a romániai németeknek is azzal, hogy

erre a pozícióra éppen Brandsch Rudolfot jelöli, azt az embert, akit a hivatalos német párt megbélyegzett, a német Néptanács pedig kiutasította tagjai sorából, mert haszonleső magatartásával undorítóan denuncialta a magyar kisebbséget és elárulta a kisebbségi törekvéseket.

Jorgának tudnia kellene azt, hogy a német közvélemény kiverte már magából Brandsch Rudolfot és tudnia kellene azt is, hogy a német kisebbség indokolatlan és bántó előretolása a többségben levő magyarság hátrányára nem lehet kelleme gesztus a dolgokkal mindig tisztában levő, öntudatos német közvélemény előtt sem.

Erre a provokációra csak visszautasítással felelhet egy német, mint a magyarság. A német Brandsch személye miatt, a magyarság kétszeresen: egyszer Brandsch miatt, egyszer pedig a sértő háttérbe szorítás miatt!

Kisebbségi államtitkárságot szerveznek

Az új belügyminiszteriumi államtitkár: Munteanu-Ramnic magához kérlette a sajtó képviselőit s bejelentette a következőt:

— Jorga új politikai irányt akar inauguralni a kisebbségekkel szemben. Elhatározta ezért, hogy kisebbségi államtitkárságot alakít. — Államtitkárnak Brandsch Rudolfot választotta ki, aki alá két államtitkárt oszt be: egy magyar s egy román. A magyart már megtalálta Bitay Árpád gyulafehérvári theologiai tanár személyében, aki az ő nyári egyetemén is előadóként szerepelt. A román kisebbségi államtitkár személyét ezután jelölik ki.

Egyelőre ennyi az egész, de ez hivatalos ajkáról hangzott el s így tényként kell elfogadnunk azt, hogy a miniszterelnök valóban Brandsch Rudolfot szánta a kisebbségi államtitkársági pozícióba.

Brandsch Rudolfot!

Meggyőződésünk, hogy egy a német párt, mint a magyar párt méltó feleletet ad erre a provokációra, ami még akkor is bántó és provokáló marad, ha a tájékoztatatlanság és nem a rosszakarat szülte. Egyébként pedig: ne államtitkárságokat osztogass Jorga a kisebbségeknek, hanem adja meg azokat a jogokat, amelyekért tíz év óta hiába küzdenek. Csinalja meg a kisebbségi törvényt!

BRANDSCH RUDOLF, A B. L. ÉS A SZASZSAG

Brandsch Rudolfkal kapcsolatban egyébként nekünk is van valami olyan ügyünk, ami a romániai magyar és német közvélemény elé tartozik. Nemrégiben igen megbiz-

haró helyről kapott értesítés nyomán megírtuk, hogy Brandsch Rudolfot itthoni viselkedési miatt az Európai Német Népcsoportok Szövetsége az elnöki székből való távozásra kényszerítette. Brandsch nem szívesen ment csak akkor engedett a kényszerítő nyomásnak, amikor a lengyelországi németek erőteljes fellépésére, egyenesen és nyíltan lemondásra szólították fel.

Tudósításunkat az erdélyi szászok egyik tekintélyes orgánuma, a Kronstädter Zeitung is átvette. Hozzánk nem küldött helyreigazító nyilatkozatot Brandsch Rudolf ezúttal sem, és azelőtt sem soha, pedig elég alkalmat adtunk rá. Nem kívánta, mert nem tudta helyreigazítani azt, amikor megírtuk, hogy a Bukaresti Tageblattban megjelent és minden erdélyi kisebbségi népelemet egyöntetűen felháborító denunciació célzatu nyilatkozatát, a német párt elnöke, Hans Ottó Róth nyíltan elítélte, megállapítva, hogy Brandsch nyilatkozatához a német nép egyetemesnek semmi köze nincs s Brandsch csak a maga szakállára nyilatkozhatik. Azt sem igazította helyre Brandsch Rudolf, amikor megírtuk, hogy a szebeni német Néptanács előtte hozta meg ismert és az egész romániai németiség részéről kitörő örömmel fogadott határozatát, amelynek rövid veleje ez: ha Brandsch külön utakon jár, úgy önmagát zárja ki a németiség egyeteméből.

És most sem nálunk igazít helyre Brandsch, irván ilyesféle bölcsességeket: „Mint mindig, hogyha az én személyemről van szó, az említett lap tudósítása nem felel meg a valóságnak, ami már abból is nyilvánvaló, hogy a B. L. volna az utolsó sajtószerv, amelynek az említett Szövetség bizalmas üléseinek valamely résztvevője bizalmas felvilágosításokat adna le közlésre.” Nem tehetünk róla, mosolyognunk kell erre a Brandschra valló nagy-

hangu kijelentésre. Hiszen éppen erről van szó. Bizony, megkaptuk azokat a bizalmas információkat. Bizonyítja ezt az, hogy leközlöttük őket és bizonyítja az is, hogy a német Néptanács Brandsch-sal kapcsolatos állásfoglalása igazolására közlöttük le, mert ama bizonyos nagytekintélyű és európai jelentőségű német Szövetség magatartása valóban a szebeni Néptanács döntésének a legmagasabb szankcionálása volt. Ha Brandschban van még valami német érzés, úgy ne tagadja meg ezt az elégtételt a Néptanácsból, bár annak Brandsch-sal kapcsolatban alig hisszük, hogy szüksége lenne rá.

Annyi igaz csak, — írja nyilatkozatában Brandsch, — „hogy én március 23-án letettem az elnökséget...”, mert a megelőző megválasztást csak azzal a hallgatóságos fenntartással fogadtam el, hogy sikerülni fennmunkaerőmet 1930. novemberéig újból szabaddá tennem a Szövetség számára...”. Tehát hallgatóságos fenntartással, holott ő, aki annyit beszél okkal és ok nélkül, nyíltan is megmondhatta volna ezt. Nem hisszük, hogy a Szövetség tagjai vigasztalanok lettek volna. De ő hallgatóságosan fenntartott! Igazán nem tehetünk róla, de a savanyu szőlő és a róka regéje jut az eszünkbe. Nem is fejtgetjük tovább ezt a tételt, mert nem akarunk visszaélni azzal a gyengeséggel, amit Brandsch elárult. Még csak annyit jegyzünk meg, hogy valóban igaz, mi tendenciával írjuk cikkeinket Brandsch személye ellen. Azaz a világos és le nem tagadott tendenciával, hogy a magunk tehetségéhez mérten segítsünk a romániai németeknek a Brandsch Rudolf kergeségeitől való megszabadulásában, amit egy a hivatalos német párt, mint a Néptanács és a népi közvélemény kifejezetten óhaj.

(Folytatása a harmadik oldalon)

„Világháboru fenyeget”

A világháboru mérlege: 33 millió halott és kétezer negyszáz milliárd márka költség — Ludendorff profécija a következő világháborúról

Berlin, április hó 21.

A világháboru mérlegét már nem egyszer megpróbálták felállítani s a jellemző az, hogy minél inkább távolodunk tőle, annál nagyobb számokban becslik fel a világháboru pusztításait emberben és anyagiakban. Oka ennek legnagyobb részét, hogy hosszú évek kellettek ahhoz, hogy a világháborút romboló következményeiben mérlegelni tudjuk, másrészt pedig csak legújabbban készültek valamennyire megközelítő becslések vagy számítások arról, hogy mibe került emberben s anyagiakban a nagy háború.

Most egy nagy hollandi lap közöl le egy legújabb számítást, amely ugyan bizonyára még mindig nem végleges, mely azonban mégis megérdemli, hogy a sok előbbi számítás után is figyelemre méltassuk. Ezek szerint a világháboru az összes államoknak

2400 milliárd márkába került,

Ez olyan csillagászati szám, mely az emberi képzelő erőt messze túlhaladja. INEMI fogalmat adhat róla a következő megfontolás: Hogy ez a szédítő nagy összeg kijöjjön, Krisztus születése óta óránként 144.000 márkát kellett volna félretenni.

Elsülyesztettek a világháboruban 13 millió reigszter tonna hajót.

Ez nem kevesebb, mint 3200 négyezer tonnás hajó. Pénzben kifejezve: körülbelül 10 milliárd márka. Még nagyobb volt a pusztítás épületekben: 48 milliárd márka értékben.

A világháboru 1561 napig tartott. — Fegyverrel, mérgezőgázzal, stb. ez idő alatt tíz millió embert öltek meg. Naponta 6400 ember hullott el a különböző frontokon; minden percben négy.

De ez csak azoknak száma, akik direkt a harcokban estek el. A háboru következtében meghalt husz millió katona és 13 millió civil egyén. Arva maradt kilenc millió gyermek, özvegy öt millió asszony s hontalanná kb. tíz millió ember.

Ez volt az elmúlt évek világháborúja. Hogy milyen lesz a következő, arra következtetni lehet az előkészületekből. — 1914-ben, a legnagyobb háborus készülődés napjaiban, husz millió kiképzett katona volt Európában. Ma a leszerelés korában harminc millió. Hogy ez a harminc millió katona s a többi, melyet még fel fognak fegyverezni, milyen eredményes munkát fog végezni, azt szakemberek, akik ismerik a legújabb haditechnika hatóerejét, megpróbálják elképzelni.

Ludendorff generális, a német hadsereg ténylegesen legfőbb parancsnoka a világháboruban, kétségtelenül nagy gyakorlati rendelkezik ezen a téren s a legismertebb katonai szakemberek egyike a világon. Hogy politikailag naiv s sejtelmé sincs a nagy politikát igazán megszabó társadalmi erőkről, nem von le semmit röpiratának értékéből, melyben leírja, hogy milyen lesz a következő világháboru. Mert ebben az érdekes füzetben nem az a lényeges, hogy Ludendorff szerint kik fognak kik ellen harcolni, hanem, hogy miképpen s milyen eredménnyel fognak harcolni. Ennek megítéléséhez Ludendorff ért s kezében van hozzá minden adat, nyugodtan elhihetjük neki, amit erről mond.

A generális két szövetséges rendszert vesz fel, melyek egymás ellen fognak harcolni. Egyik oldalon Franciaország, Belgium, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia, a másik oldalon Olaszország, Ausztria, Magyarország, Németország, Anglia, Oroszország, Törökország. Ez az összeállítás eléggé mutatja a generális politikai naivitását, ami azonban ne zavarjon bennünket katonai szakértelmének értékelésében.

A háboru kölcsönös légi támadásokkal fog kezdődni s az ellenséges hadseregek fő felvonulási területe Ludendorff szerint Németország lesz. Minek következménye, hogy

az ország, ahol a háboru furája dühöng, pár hónap alatt sivataggá változik át.

„A városokat s falukat szétrombolták a légi támadások, a tüzéségi támadások és a tűzvészek, a földek szétapadva s lövészárkokkal felhasogatva. Az ország elektromos erőműveik, mely Németország nagy területeit világítással ellátják, már régen nincsenek. Mindenütt pusztulás a nemrég még virágzó élet helyén.”

Rettenetes a német nép sorsa. Az ország mindenütt idegen hadseregek harci vagy felvonulási területe; a lakosság egyformán szenved mindkét ellenséges fél gáz-támadásai alatt; ellátásáról senki nem gondoskodik, barát úgy mint ellenség, sáncmunkára kényszeríti; tömegestől pusztul el éhen vagy ragályok által.

„Berlin s a környező városok utcáin

Benaresben meghalt Beller román hadnagy, Bibescu herceg repülőgépeinek egyik pilótája

A benaresi kormányzó távirata a bukaresti Aero-Klubhoz

Bukarest, április 21.

A Bibescu herceg repülőgépeivel történt szerencsétlenség egyik áldozata, Beller hadnagy, — mint egy Benaresből (India) érkező távirat jelenti — tegnap

belehalt sebeibe.

A halálesetről szóló értesítést a benaresi kerületi kormányzó küldötte a Román Királyi Aero-Klubnak Bukarestbe. A távirati értesítés a következőképpen szól:

„A Román Királyi Aero-Klub elnökének.

Bukarest.

Mély sajnálattal tudatom, hogy az elmúlt éjszaka Beller hadnagy belehalt a repülőszerencsétlenségkor szenvedett sérüléseibe. Az elhunytat a benaresi katonai temetőben temették el a megillető pompával.

A koporsót az itteni helyőrség repülő tisztjei és könnyű gyalogsága vitte. Kérem, fejezze ki őszinte részvételmét úgy a magam, mint kormányzóságom nevében a hátramaradottaknak.

Kormányzó.

Az angolok forradalma a vasárnapi unalom ellen

Módosítják a tulszigu u vasárnapi munkaszünet ői szoló törv. nyi

London, április 21.

Az alsóház tegnap esti ülésén óriási izgalom közepette került sor a vasárnapi munkaszünetről szóló reformjavaslat második olvasására. A vasárnapi munkaszünetet ugyanis mindaddig olyan intézkedések szabályozzák, amelyek 16. és 17. századbéli törvényeken alapszanak, s ezek szerint

Angliában még napjainkban sem szabad vasárnap színházi, mozi-, vagy más előadásokat tartani.

Az angol vasárnap ennél fogva valósággal fogalmává vált az unalomnak, mert olyankor, amikor az idő nem kedvez hétvégi kirándulásoknak és délutáni sétáknak, az angol kénytelen otthonlúni, vagy korcsmába menni.

A reformjavaslat ezeknek az állapotoknak a modernizálását célozza, amint azonban minden újítás, ez is két hatalmas táborra osztja az angol közvéle-

megyást rabolják ki az emberek. Senki se tud ennyit szerezni. A szorongatott lengyelek segítségére siető francia csapatok semmit sem tudnak leadni; maguknak is szükségük van minden falatra. Ezért itt is ugyan mint mindenütt az országban. Cseh népfelkelő csapatok veszik körül a várost s hidegen visszaküldenek minden menekültöt a városba. — Berlin lakossága kihálóban; kezdődik a gyermekekkel, mint mindenütt. Amit a német nép kulturát teremtett, megsemmisül. A harmincéves háboru borzalmait semmik ehhez képest.”

De a többi hadakozó népek is szenvednek. Légi támadások szétrombolják városaik, gyáraik, és erőműveik egy részét. A tengeri háboru megbénítja az élelmiszerszállítást; a harcoló seregek rettenetes embervesztéseiket végül is nem tudják pótolni, éppúgy nem a municiót sem. S kommunista hatás alatt mindenütt felázad a nép a háboru ellen. A háborus uszítókat a fal mellé állítják, mindenütt véres forradalmak következnek be. Tombol a harc a frontokon s a polgárháboru az országok belsejében.

A rettenetes tragédia vége a német és

Antinevralgic

DR. MANU MUSCEL

azegedüli gyógyszer influenza, mig-rén, idegzsákák stb. ellen Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztásban) van.

Kapható:

gyógyszertárakban és drogériákban. ZF1717

olasz nép megsemmisítése, Európának kulturájának és gazdaságának teljes pusztulása.

Ime Ludendorff rettenő profécija a legközelebbi világháborúról. Az öreg tábornok illetékessége kétségbe nem vonható s azzal sem gyanúsítható meg, hogy bolsevista defetisták szolgálatában áll. S füzetének ezt a címet adta, bizonyára nem ok nélkül: „Világháboru fenyeget”

Dienes László

Bulgáriában is kitört a kormányválság

Szófia, április 21.

Ljapcseff miniszterelnök tegnap felajánlotta a királynak kormánya lemondását, amit az uralkodó elfogadott s rájöttön meg is kezdte a pártvezérek kihallgatását. A jelek szerint koalíciós kormány kerül uralomra, amely a Demokratikus Zgavoron kívül Malinoff, a mokrata pártjára és a Pasztuchoff-féle szociáldemokrata pártra fog támaszkodni. Valószínű, hogy ennek a kormánynak is Ljapcseff lesz az elnöke. A kibontakozás egyelőre sok nehézségbe ütközik, ezért huzamosabb válsággal számolnak.

Elfogták az élesdgyilkost?

Temesvár, április 21.

A heteken keresztül grázdálkodó temesvári betörőbanda két veszedelmes tagjának elfogása után a temesvári rendőrség bünygyi osztálya ismét jó fogást csinált. A detektívek letartóztatták Kecskés Tamás rovtomultu betörőt és gyilkost, akinek kihallgatásakor szenzációs adatok jutottak a rendőrség birtokába.

Megállapították, hogy Kecskés Tamás a magyarországi hatóságok régóta körözik. Kecskést a pécsi törvényszék gyilkosság miatt 10 esztendei fegyházra ítélte. Az elvetemült bandita azonban megszökött a börtönből és Jugoszláviába menekült, ahol több gyilkosságot követett el. Két évvel ezelőtt Romániába tette át főhadiszállását. Hogy e két év alatt mit csinált és hányszor jutott összejútközésbe a büntető törvénykönyvvel, a rendőrség vizsgálat nem állapította meg pontosan.

Kecskés Tamás elfogatásának a temesvári rendőrség azért tulajdonít nagy fontosságot, mert minden jel arra mutat, hogy személyében az utolsó hetek legutózkodatosabb bünesetének, az élesdgyilkosságoknak tettesét sikerült elfogni. A rendőrség elsősorban ebben az irányban folytatja a nyomozást s nem lehetetlen, hogy néhány napon belül az élesdi gyilkosság megdöböntő rejtélyét sikerül tisztázn.

Ingyen megkapja az

Arzén

eddig megjelent összes folytatásait, tehát elejétől fogva olvashatja MIKES IMRE nagyszerű regényét, ha

május 1-től

előfizet lapunkra. Új megrendelőknak a lapot azonnal indítjuk s az előfizetési díjat csak május 1-től számítjuk. (Előfizetési árak: 1 hóra 100 lej, egy negyedévre 300, egy félévre 600 lej).

B. L. kiadóhivatala

ASTRA (APOLLÓ) MOZGÓ

BRASSO

Ma kedden fut utoljára a „TIGRIS” című UFA-Matadorfilm.

A film előtt „Medvedadászat a Kárpátokban” kulturfilmet vetítik.

Szerdától az utolsó évek grandiózus mesterműve, Lehár Ferenc világsiker aratott operettje:

„A mosoly országa”

lesz vetítve. — A főszerepben: Richard Tauber. — A zenekart maga Lehár Ferenc személyesen vezényli. — Monopol: Ero film Brassó.

ményt. A reform helyzete ezért igen kétséges, különösen amiatt, hogy az egyház a legelkeseredettebb ellenállást tanúsítja vele szemben.

A javaslat második olvasását követő vita páratlanul heves és szenvedélyes légkörben éjjelig tartott. Ellenségei az Ég átkát kérték rá, mert szerintük megnyitja a kárhózat kapuit az angol nép előtt. Ezzel szemben a munkáspárt képviselői azt hangoztatták, hogy az egyház a háboru alatt nem ellenezte a vasárnapi embermészárlást és kivégzéseket.

Érdekes, hogy a jótékony intézmények és a kórházak a javaslat mellett foglalnak állást, mert a vasárnapi előadások jövedelméből egyedül London grófságában évi kétszáz ezer fontnyi jövedelemmel számolnak. Ugyanígy a reform mellett vannak természetesen a színházak és mozik igazgatóságai, viszont

a szeszipar dühösen támadja az újítást, mert attól tart, hogy a jövőben kevesebben mennek majd a korcsmába, ha a mozik és színházak vasárnap délután és este is játszanak.

A rendkívül indulatos vita, főleg pedig a szavazás ideje alatt hatalmas tömeg gyűlt össze a parlament körül s névszerint számontartotta, hogy melyik képviselő milyen értelemben szavazott

Clynes belügyminiszter indokolása után az alsóház 210 ellenében 258 szavazattal, tehát 48 szótöbbséggel második olvasásában is elfogadta a nagy vihart keltő javaslatot, amelyet nem csupán a liberálisok, hanem a konzervatív párt egy része is támogat.

Ezek után valószínű, hogy a reform hamarosan törvényerőre emelkedik s a közmondásos angol vasárnap nem lesz többé az unalom szimbóluma.

Az új kormány első ténykedései

A belügyminisztériumból nyert értesülésünk szerint a prefektusok kinevezésére csak holnap kerül sor. A közigazgatás egyszerűsítésének érdekében Jorga miniszterelnök tanulmányi bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: Paul Goma vezérfelügyelő és Mircea Jorga mérnök. A bizottság tagjai napidíjak nélkül kötelesek dolgozni.

A miniszterelnök rendeletet adott ki, amelynek értelmében a miniszteri audienciák ezentúl megszünnének. Ha valakinek valami panasza, vagy előterjesztése van, küldje be írásban a minisztériumokhoz, ahol két nap alatt minden beérkező aktát elintézik. A miniszterek magánlevelet csak a lakásukon fogadhatnak, mert a hivatalokban dolgozniuk kell.

Azon az ünnepélyen, amit Jorga tisztelői a Nemzeti Színházban rendeztek, az új miniszterelnök többek között a következő kijelentéseket tette:

— Mindenkinél joga van véleményének hangot adni, ha ez nem támaszt zavart a közrendben. A közrendre vigyázni kell a kormánynak s éppen ezért a Marzescu-féle rendtörvényt módosítani fogja olyan értelemben, hogy minden közrend elleni kihágás 24 óra alatt ítélet alá kerüljön.

A liberális párt végrehajtó bizottsága hivatalos közleményt adott ki, amely szerint a párt várja a kormányzás megkezdését s abban az esetben, ha a Jorga kormánya megfelel az alkotmány előírásai-

nak és a jelenlegi helyzet követelményeinek, hajlandó a támogatására.

Averescu ugyanilyen értelmű választ irt Jorga levelére.

A nemzeti-parasztpárt magatartása még mindig nem elég tiszta. Hírek vannak arról, hogy Jorga a parlamenttel néhány fontos pénzügyi törvényt akar megszavaztatni s ennek Maniu sincs ellene az al a számítással, hogy minden nap nyereség, amit a párt a parlament feloszlásának elhalasztásával elér. Jorga népszerűsége ugyanis rövid ideig tart csak s így később a választások feltétlenül jobb eredményt hoznak majd a nemzeti-parasztpártra, mintha most kellene a vákéntről is szó van, hogy Jorga megoszlására és az új választási törvényt csak azután kerül sor a parlament feloszlására és az új választások kiírására.

BITAY ÁRPÁD HIVATALOSAN MEG NEM TUD SEMMIT.

Kolozsvári tudósítónk telefonon összeköttetést keresett Bitay Árpád gyulafehérvári tanárral, akit Munteanu-Ramnic nyilatkozata szerint Jorga kischbségi államtitkárnak választott ki.

Bitay kijelentette, hogy hivatalosan semmi tudomása sincs még Jorga szándékáról, ha azonban a meghívást tényleg megkapná, úgy elhatározását minden tekintetben a magyar párttól teszi függővé.

Lupu és Bratianu György is belépnek a kormányba

Legújabb jelentések szerint abban az esetben, ha Jorga miniszterelnöknek a Bratianu George- és Lupu-párttal folytatott tárgyalásai a remélt sikerrel járnak, a kormány jelentős átalakuláson fog átmenni.

A georgista csoport három miniszteri tárcát kap, Lupu pedig egy minisztériumot és egy államtitkárságot.

Bratianu George veszi át ebben az esetben a közoktatásügyi tárcát, Vaitoianu tábornok a közlekedésügyi, Vasilescu-Valean pedig az igazságügyit. Lupu lesz a belügyminiszter.

A miniszterelnökség egy közleménye szerint Ghica római követ, akinek Jorga felajánlotta a külügyi tárcát, mégis elvállalta ezt, tehát a mai naptól külügyminiszternek tekinthető.

Jorga miniszterelnök egyébként ma délután kihallgatáson fogadta Brandsch Rudolf és Hans Ottó Roth szász vezéreket a szász evangélikus iskolák főfelügye-

lőjét, akikkel a létesítendő kischbségi államtitkárságról tárgyalt.

ÚJABB TISZTVISELŐ-ELBOSZÍTÁSOK VÁRHATÓK?

A kormányhoz közelálló körökből a Lupta úgy értesül, hogy a szerdai minisztertanácson Argetoianu pénzügyminiszter javaslata fogja hozni a közhivatalok tojavaslatba fogja hozni a közhivatalok létszám messzemenő csökkentését, ezzel egyidejűleg pedig az állami bevételek legszigorubb felülvizsgálását.

GOGA ÉS CUZA.

Az esetleges választásokra való tekintettel Goga és Averescu-féle néppárt nevében levelet intézett Cuza professzorhoz a keresztény nemzetvédelmi liga elnökéhez, amelyben választási együttműködést ajánl fel neki. Amennyiben Cuza elfogadja a Goga-féle ajánlatot, úgy a két párt mindenütt közös jelölteket fog állítani.

Nagyváradon megkezdődött dr. Pop Nicolae haláltokozó műtéteinek tárgyalása

Nagyvárad, április 21.

Az itteni törvényszék ma kezdte tárgyalni dr. Pop Nicolae kolozsvári, később tasnádi orvos hétszeres, haláltokozó magzatelhajtási bűnperét. A mai tárgyaláson csak a Kolozsváron elhunyt Kardos Károlyné, Poseni Jánosné, Topán János-

né és Szabó Imréné ügyét tűzte napirendre a bíróság.

Kolozsvárról tanukép megjelent dr. Mátyás Mátyás, dr. Stanca Constantin, dr. Russu, dr. Lengyel és dr. Hoffmann nőorvosnak. Dr. Pop Nicolaiet dr. Erdélyi Széver szenátor és Laurentiu Oana bukaresti ügyvédek védik. A tárgyaláson jelen van a vádlott apja, dr. Pop volt törvényszéki főügyész, jelenlegi közjegyző.

Dr. Pop Nicolae az elnök kérdésére elmondja, hogy Kolozsváron végezte az egyetemet. Jelenleg 34 éves. Tagadja a terhére rótt bűncselekményeket és kijelenti, hogy az elhalt páciensek erős vérzéssel jöttek hozzá, miután előzőleg különböző szülésznőknél jártak.

Dr. Mátyás Mátyás, az első tanu, elmondja, hogy hasonló esetekben akkor is elpusztulhat a páciens, ha az orvos nem végez rajta műtétet. Ő megvizsgálta a páciensek közül kettőt és vérmérgezési állapított meg náluk. A jelen esetekben szintén nem tudja konstataálni, hogy az orvos elkövetett-e hibát, vagy sem.

A többi orvostanuk hasonló vallomást tesznek.

Ítélet holnapra várható

Eördögh Imréné a tasnádi tanító felesége halálának ügyét külön fogják tárgyalni.

A dohányzás élvezete megszűnik az egészség ellensége lenni.
Hála a

BONICOT-

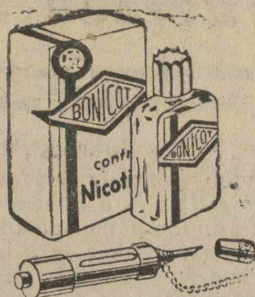
nak, Dr. Karl Hermann, Bécs, új, tudományos felfedezésének, amely megsemmisíti a nikotint, anélkül, hogy megváltoztatná a cigaretta ízét és aromáját; megakadályozza a fogak megfeketedését a füsttől.

Ezüstözött, elegáns Bonicot-fecskendő . . . . . Lei 90
Bonicot-fecskendező anyag Lei 50

Romániai főlerakat:

Bonicot S. A. Bukarest,
Calea Victoriei 28. Telefon : 315/9.

Vidéki képviselőket keresünk.

Megjött a külföldi kölcsön

Szerdán kapja kézhez a Banca Nationala a külföldön és belföldön jegyzett kölcsön összegeit

Bukarest, április hó 21.

Argetoianu pénzügyminiszter ma hosszabb tárgyalásokat folytatott Longoniere francia megbizottal, aki a román külföldi kölcsön ügyének intézésére érkezett Bukarestbe, ezenkívül Stanescu monopoligazgatóval, aki a kölcsön belföldi jegyzését irányította és Batulescuval, a ro-

mán bankok megbizottjával.

A tárgyalások során megállapodás történt arra vonatkozólag, hogy a kölcsön összegének belföldön jegyzett részét a román bankok azonnal fizessék be a Banca Nationalához, amely ugyancsak szerdán kapja meg — Longoniere francia megbizottal történt megállapodás alapján, a kölcsön külföldi összegét is.

Francia tiszték lefotografálták a königsbergi hadgyakorlatot

Szenzációs kémkedési ügy Németországban

Berlin, április hó 21.

Szenzációs kémkedési ügy tartja izgalomban a német közvéleményt, Königsbergben letartóztatták az ottani francia konzult és három francia katonatisztet, akik

a königsbergi tüzérségi gyakorlatokról filmfelvételeket készítettek. A filmeket most előhívták és azon a legkisebb részletekig az egész manővert látni lehet. A francia katonatiszték bevallot.

— A MÁJUS 9-ÉN MEGNYILÓ BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRRAL egyidőben vitézkiallítás is lesz Budapesten. A kiállítás színhelye Vajdahunyad-várának tornácos udvara és a vár, valamint a városligeti tó között elterülő parkterület. A vásár látogatói az 1 pengős belépőjegyet 40 fillérért válthatják meg kedvezményesen a vásár jegypénztárainál.

★

— HARMINCKÉT ÓRÁT DOLGOZIK CSAK HETENKÉNT A WEISZ MANFRÉD-GYÁR. Budapestről jelentik: A csepei „Weisz Manfréd-művek” a munkahiány miatt újabban sok munkást elbocsátott. A gyár ezután hétfőn és szombaton leállítja üzemét és csak harminckét órát fog dolgozni hetenként.

★

— SZORGALMASAN MŰKÖDNEK A BANSÁGI BETÖRŐBANDÁK. Belsőügyi tudósítónk jelentése: A Belsőügy különböző helységeiben egyre-másra követnek el betörőbandák kisebb-nagyobb betöréseket. — Nagyszentpéter borsági községben az elmúlt éjszakák egyikén két helyen is követtek el betörést ismeretlen tettesek, akik előbb Lupka Pál házába, hatoltak be, ahonnan minden elmozditható tárgyat elhurcoltak, anélkül, hogy a betörést bárki is észrevette volna. A jólsikerült betörés után a tettesek a község egy másik jómódú gazdájának, Plennert Mihálynak a házához vonultak, amelynek ablakait már felfeszegték, amikor a gazda a zajra felébredt és lármát csapott. A betörők munkájukat kénytelenek voltak abbahagyni és zsákmány nélkül távoztak el a Plennert háztól. — A csendőrség a tettesek után nagy eréllyel folytatja a nyomozást.

★

NEURALGINE

JURIST

FELÜLMULHÁTTALAN
 GYÓGYSZER
 FEJFÁJÁS HÜLÉS MIGRÉNE
 REUMÁS FÁJDALMAK
 ELLEN

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGÉRIÁBAN

SZÉKELY & RÉTI
 ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR R. I.
 MÁROSVASÁRHÉLY
 NAGYSZEBEN, BRASSÓI FIOKJAI
 LESZÁLLÍTOTT GYÁRI ÁRON
 AJÁNLJÁK
 A MODERN BUTORGYÁRTÁS
 REMEKEIT
 KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK MELLETT IS.

Nemzetiségi háboru a tiszta ing miatt

Aronán atyaliság véresre verte a magyar lérjet, mert megünnepe'te a husvét másodnapját. A polgármester rokona ellen nem kapni láttelelet

Nagykároly, április 21.

Amióta Nagykarolyban, ebben a határmenti magyar városban a vezetés a nacionalisták kezébe került és egy klikk vette át az uralmat a városházán, azóta tombol a nemzetiségi türelmetlenség. A román hatóságok ugyan már korábban megindították az aknamunkát, hogy egymásra uszítsák az addig mindig békeségben élő svábokat és magyarokat, de ennek az aknamunkának tulsok eredménye eddig nem volt, mert csak a sváb propaganda néhány élödsije ágált, de a svábok zöme nem ült fel a propagandának.

A nemzetiségi türelmetlenség egyre fékevesztettebben nyilatkozik meg, azonban a nacionalcaranisták részéről, akik ebben a csaknem teljesen magyar lakosságú városban szeretnének mindent eltüntetni, ami magyar s akik részéről Campian polgármester a legtürelmetlenebb.

Az ellentétek kiélesítésében annyira mentek már Nagykarolyban a polgármester és környezete, hogy még a családi életbe is bevitték a nemzetiségi türelmetlenséget, aminek egészen különös példája foglalkoztatja most a nagykarolyiakat.

A napokban zuzott, véres sebekkel került ki a kórházból félig felgyógyultan Lucskay János ötvenéves lakatosmester. Ezt az embert — mint most kiderült — a saját lakásában verték össze a saját feleségének atyafiai, azért, mert a magyar, illetve római katolikus husvét hétfőjét meg merte ünnepelni.

Lucskaynak román asszonya a felesége, aki unokatestvére Campian Valér polgármesternek és édes testvére Crisan Gavril városi vezértitkárnak. E rokonság ismeretes magyargyűlölete és türelmetlensége áttérjedt a Lucskay feleségére is, aki a római katolikus husvét/másodnapján az ünep miatt összeperelt az urával. Lucskay ugyanis az ünnepre való tekintettel tiszta inget kért a feleségétől, aki azzal tagadta meg a tiszta fehérnemű adását, hogy az nem ünnepe.

Az emigy sikeresen elintézett vallási és nemzetiségi vita után Lucskay eltávozott otthonról és csak este kilenc órakor került haza az ünneplésből. Feleségét nem találta otthon, mire lefeküdt és elaludt. Néhány órát aludt már, mikor arra ébredt, hogy a sötét szobában valaki bottal veri.

Érezte, hogy elborítja a vér, az ütlegek meg egyre zuhantak rá, mire fel akart kelni.

Ekkor világosságot gyújtottak a támadók s Lucskay megdöbbenve látta, hogy feleségének két rokona, Crisan Cornél egyetemi hallgató és Barota János városi hajdu a támadók. A két rokon, akik csak a Lucskayné segítségével juthattak be a lakásb, a lámpavilágnál még szabadabban folytathatták a szerencsétlen Lucskay ütlegelését.

Leráncigálták az ágyról, a padlóhoz verdesték a fejét, és megmutatták a zsákot, amelyben holtan el akarják vinni onnan.

A megrémült lakatosmester kétségbeesett orditozásaira előjöttek a szomszédok, akiknek megjelenésére a támadók elmenekültek, ott hagyva véresen, összetörve Lucsnyt. A szerencsétlen beszállították a kórházba, ahol napokon át feküdt anélkül, hogy valaki is benézett volna hozzá.

A legkülönösebb az volt, hogy bár a rendőrség közvetlen tudomással bírt az éjszakai támadásról, Lucsnyat a kórházban nem hallgatta ki a rendőrség, mert az előkelő rokonságra tekintettel szerették volna eltussolni az egész dolgot.

Közben eltelt néhány nap és az összevert, szerencsétlen embert Marchis dr. kórházi főorvos egyre azzal zaklatta,

hogy szerezzen be szegénységi bizonyítványt, különben kiteszik a kórházból. Lucskay maga nem tudott mozdulni, meg nem látogatta senki és így nem tudott szegénységi bizonyítványt szerezni, mire ki is tették a kórházból, mielőtt súlyos sérülései meggyógyultak volna.

A bukaresti Nemzeti Színházban tegnap este bemutatták Jorga legújabb öt felvonásos verses tragédiáját

A drámaíró Jorga megbukott, de helyette örvöngve ünnepezték, mint miniszter elnököt

Bukarest, április 21

Jorga minden évben ír egy ötfelvonásos verses tragédiát és a bukaresti Nemzeti Színház minden évben előadja a darabját. A nemzeti színház is, a bukaresti közönség is hozzászólt már az évek folyamán, hogy ilyenkor a színi évad utolsó negyedében néhány estén át Jorga verses tragédiáját szavalják el a színészek. És valljuk be, a román színészek szeretnek szavalni. Ugy szavalnak, ahogy máshol már színiiskola első osztályában sem engedik szavalni a növendékeket. Jorga verses tragédiái különösen jó alkalmat nyújtanak erre. Jorga az idén is elkészítette és benyújtotta a verses tragédiáját. Ovidiusról szól a mostani darabja, akit elűldöztek otthonról és aki most két felvonáson keresztül kesereg hazája után. A harmadik felvonásban a bánatos költő beleszeret egy schita-leányba, de sajnos, nem veheti el feleségül, mert a schita törvények szerint egy ide-

Lucskay betegen elindult a maga igazát keresni s elsősorban a rendőrséghez fordult, ahol kiderült, hogy

egyetlen lépést sem tettek a vakmerő éjszakai támadás ügyében.

Ekkor Dohy Albert dr. ügyvéd segítségét kérte, akinek az volt az első utasítása, hogy szerezzen be orvosi látteleletet a szenvedett sérülésekről. Lucskay az őt kezelő Marchis Adrien dr. kórházi főorvoshoz fordult és tőle kérte a látteleletet, de a főorvos kijelentette, hogy

csak ezer lejért hajlandó a kívánt írást kiszolgáltatni.

Mivel pedig a szegény, összevert, megcsufolt lakatosnak nem volt ezer leje, most a zilahi ügyészséghez tett feljelentést és tanukkal igyekszik pótolni a hiányzó látteleletet, amit magyar embernek a polgármester rokonaival szemben csak ezer lejért lehet megszerezni.

Jorga

gen csak akkor vehet el egy schita leányt feleségül, ha vérét ontotta a közönségért. A negyedik felvonásban beteljesül a költő óhajja, idegen barbár csapatok támadják meg a schitákat, a harcban Ovidius is megsebesül s így az imádoztja most már az övé lehet. Az utolsó felvonásban megérkezik Ovidius barátai, akik magukkal hozták a császár üzenetét, hogy Ovidius már hazatérhet, azonban a költő ott maradt, nem tud megbocsájtani, nem akarja vére hullásával szerzett feleségét elhagyni...

Jorgának természetesen óriási sikere volt. A disz előadás az udvar is megjelent, felvonult az új kormány és ott volt az előadás mindenki. Az előadás előtt diszszónoklatok hangzottak el. Jorgát és a drámaírókat ünnepezték a Nemzeti Színház igazgatósága. És a közönség örvöngve tapsolt — a miniszterelnöknek. Ovidius pedig, mint a pörgettyű forgolódott a sirjában.

Végéhez közeledik a düsseldorfi tárgyalás

Szorul a hurok Kürten nyaka körül

Düsseldorf, április 21.

A Kürten-perben ma az utolsó tanukat hallgatják ki. Körülbelül ötven tanu van még hátra, ezeknek kihallgatásával azonban valószínűleg még a mai napon végeznek. Ezek a tanuk már nem a bűncselekményhez szóltak hozzá, hanem Kürten egyéniségét fogják megvilágítani.

Az eddigi tanuvallomásokból a bíróság nem érte el a tulajdonképeni célt, vagyis

nem sikerült teljes határozottsággal tisztázni azt a körülményt, hogy Kürten teljesen rabja volt-e szenvedélyének, vagy pedig voltak-e erkölcsi gátlásai,

amely esetben sokkal súlyosabb büntetés vár rá. A védelem — és ez szinte egyedül áll az igazságszolgáltatás történetében — a gyermekkorában elkövetett két gyilkosságot igyekszik mentőkörülménynek felhasználni,

azt óhajtván ezzel bebizonyítani, hogy Kürten már kora fiatalságától kezdve ösztönös gyilkossági hajlammal bírt, tehát — patológikus jelenség és mint ilyen nem beszámítható.

Kürten 71 éves apjának kihallgatása

A délutáni tárgyalás folyamán több leányt hallgattak ki, akikkel szemben Kürten szadista hajlandóságairól tett tanúságot. Miután a leányok szekszuális vonatkozásokban világítják meg Kürten természetét, a bíróság zárt tárgyalást rend el, amelyen azonban az újságírók bent maradtak. A zárt tárgyaláson a leányokat szembesítik Kürtennel, aki mindegyiküket üldözte szerelmével és brutalizálta is.

Kürtennek láthatólag szekszuális örömet hozozott a leányoknak a zárt tárgyaláson való felvonulása.

Ismét nyílt tárgyaláson Kürten két fi-

A vád ezzel szemben azt akarja kimutatni, hogy Kürten igenis

fékezni is tudta bűncselekményeinek rugóit, amit bizonyít az, hogy feleségével normális házasságot élt.

Kürten egyéniségének tisztázására a bíróság ki fogja hallgatni Kürten két fi-vérét és egy nővérét is.

A mai tárgyalási napon egyébként elősnek Hertel vizsgálóbírót szoltítja az elnök. Hertel volt az, aki előtt Kürten, a letartóztatása után, az első vallomást megtette.

Kürten beismerte előttem — mondja Hertel vizsgálóbíró — hogy

mindazt, amit a lelki kényszerről, lelki felbuzdulásról beszélt, Lombroso műveiben olvasta, de a valóságban ilyen lelki felbuzdulása sohasem volt. Kürten beismerte előttem, hogy előre megfontolt szándékkal követte el a gyilkosságokat.

A büntudat is annyira erős volt benne időnként, hogy sokszor megfordult az agyában az a gondolat, vajjon a saját életében meg tudna-e bűnhődni a sok kioltott emberéletért.

vérét, Kürten Jánost és Andrást, továbbá nővérét, Johannát szoltítja az elnök, ezek azonban megtagadják a vallomástételt amihez mint a vádlott hozzátartozóinak joguk van.

Következik a tárgyalás legérdekesebb része

Kürten hetvenegy éves apjának kihallgatása.

Kürten apja botra támaszkodva lép az elnöki emelvény elé. Fia egykedvűen nézi. Az elnök felveszi tanu személyi adatait és megkérdezi tőle, akar-e vallomást tenni. Az öreg ember igennel felel. Az elnök ezután a vádlottat eltávolítja a tereméből,

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás lájda, mak csakis a

Dr. MANU MUSCEL-féle
ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 1721

miután úgy látszott, hogy fia jelenléte feszélyezi az apát.

Kürten kivezetése után apja elmondja, hogy

sem az ő, sem pedig a felesége családjában sohasem fordult elő elmebaj.

A felesége mindig védelmezte Pétert, akit ő gyakran volt kénytelen megfenyíteni.

Apjának vallomása után Kürtent vizsgálja a terembe. Elnök közli vele apja vallomását, mire vádlott kijelenti, hogy

mindazt, amit a szülei házbán tapasztaltakról vallott, továbbra is fenntartja.

Tudvalevő, hogy Kürten azt állította, hogy már gyermekkorában magabizsította a bűn levegőjét, apja állandóan verte anyját, egyizben pedig saját leányán vérferfőzést követelt el. Az öreg Kürten ezután eltávozik a tárgyalási teremből.

Rövid szünet után újabb tanukat hallgatnak ki, Kürten gyújtogatási hajlama kerül szóba. Vádlott elmondja, hogy a gyújtogatás is kielégítő hatással volt szekszuális érzéseire. Majd csak úgy melleleg megemlíti, hogy

egyizben a Holgartenben levágta egy hattyúnak a fejét és vámpirszerűen ki-szivta vérét.

A tárgyalást ezután másnapra halasztják.

.....

— A MUNKADÓ OT NAPRA VALÓ CSÖKKENTÉSÉT KÖVETELIK A CSEHOSZLOVÁK SZAKSZERVEZETEK. Prágából jelentik: A csehszlovákiai szakszervezetek Mährisch Ostrauban kongresszust tartottak, amelyen követelték a heti munkaidőnek negyven órára, illetőleg öt napra való csökkentését, továbbá a kereskedelmi szerződés megkötését Oroszországgal és Magyarországgal. A kongresszus határozati javaslatot terjesztett a kormány elé.

Köz'emény

Az alulírt brassói pénzintézetek a tisztelt közönség tudomására hozzák, hogy tekintettel a változott viszonyokra valamint a kamatörvény (lege contra cametel) határozataira, a betétek kamatlába legkésőbb 1931 május elsejétől kezdve átlag egy százalékkal le lesz szállítva, úgy hogy további intézkedésig a

lára szóló betétek kamatlába 6% a, hosszabb időre zárt betétek kamatlába ellenben 7% bruttó lesz.

„Albina” brassói fiókja. Aruforgalmi Bank R. T., Banca Comercială Italiană și Română brassói fiókja, Banca de Credit Român brassói fiókja, Banca Generală a Țării Românești brassói fiókja, Banca Marmorosch, Blank & Co. brassói fiókja, Banca Românească brassói fiókja, Brassói Általános Takarékpénztár, Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. brassói fiókja, Magyar Általános Hitelbank fiókja Brassó, Nagyszebeni Általános Takarékpénztár brassói fiókja, Societatea Bancară Română brassói fiókja

Osztrák Osztalysorsjáték.

84.000 sorsjegy. 42.000 nyeremény.

Főnyeremény

20.000.000 Lei

Prémia és nyeremények:

12.000.000 Lei 7.500.000 Lei

2.500.000 „ 2.000.000 „

etc. összesen 42.000 nyeremény

Háromszázharmincmillió lejen felüli összértékben

Minden nyereményt azonnal készpénzben kifizetünk. Állami garancia. Levonás nincs.

A sorsjegyek fele nyer.

Sorsjegyárak

Negyed 300 Lei. Fél 600 Lei. Egész 1200 Lei.

Fizetés a sorsjegy vétele után.

A. GAEDICKE & Co. Wien,

FRANZ JOSEFS KAI 47

Az I. osztály huzása 1931 máj. 19-21

BERETVAPENGE
VILÁGHÍRŰ
MEM
DE LUXE
KAPHATÓ
VEZÉRKÉPVISELET: M. MARGULIUS, BUCURESTI, SMARDAN 4.

Egy csodálatos balkáni politikus élete

Hogyan lett a „vörös“-Argetoianuból — a tekintély kormány bábája

Amikor Argetoianu még a román köztársaság elnöke akart lenni

Bukarest, április 21.

Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy az Titulescu-kombináció Argetoianu személye miatt borult fel. Szegény Titulescu tizenégy napon keresztül tárgyalt, jött-ment, a hajnali órákig vitakozott és fejhangján a pártfőnökökkel, degeszkedett, az asztalt csapkodta és a mikor már negyedikben kapott a királytól kormányalakítási megbízást és amikor már minden készen volt, az új kormány kinevezési dekrétumait is legépezték, a külföldre szóló táviratok is elkészültek — Argetoianu felrugott mindent, hogy egy félórával később Jorga lengő, nagy szakálla mögé rejtőzve, ő alakíthassa meg az új kormányt.

Amióta Argetoianu látszólag visszahúzódott a politikai élettől, minden délelőtti tizenegy órakor végigsétált egyszer a Căminul Victoriei. A Victor Emanuel-utí lakásáról indult el, hatalmas Buick kocsija lépésben követte az autórangetegben. Ez volt Argetoianu mindennapi testgyakorlása. Ez a nyolcszáz méter a Victor Emanuel-utca-tól a Capsăig. Világoszürke kalapját mindig félrecsapva viselte, fehér kamásli egészítette ki az öreg dandy öltözetét. Egy örökifjú meg ur, a szája sarkában cigarettacsutka. Lomposan, nehézkesen jár, de nem volt olyan bukaresti szépasszony, aki után meg ne fordult volna Amióta Titulescu megérkezett, ezek délelőtti séták hirtelen elmaradtak. Argetoianunak sürgős dolga akadt...

Titulescu és Argetoianu a Kőműves Kelemen ballada egyik jelenetét személyesítették meg. Amit Titulescu egész nap felépített, Argetoianu a Victor Emanuel-utí lakásáról lerombolta. Titulescu igazgatótan hajtotta soffőrtjét egyik pártvezértől a másokig. Lötty-futott, tárgyalt, veszekedett és amikor este hazament azzal a boldog tudattal, hogy a jövőbeli kormány felépítése már valamiképp előre haladt, másnap reggelre keservesen kellett tapasztalnia, hogy az éjszaka folyamán bizonyos hangulatváltozás történt. A tárgyaló urak másnap már valamivel másképp látták a helyzetet. Ujabb információkat kaptak és megint kezdődött a dolog elől. Aktaszerűleg természetesen nehéz volna bebizonyítani azt, hogy mindebben Argetoianu keze működött közre. Argetoianu sokkal ravaszabb politikus, semhogy az elhintett intrika-magokról le ne forólja a saját keze nyomát. De az utolsó nap története, amikor az ügyesen elhelyezett Argetoianu-bomba tényleg explodált — feleslegessé tesz minden külön bizonyítást.

Még mindnyájunk élénk emlékezetében áll az a nyilatkozat, melyet Argetoianu megjelentetett az Univerzumban és amelyben minden kerteles nélkül bejelentette, hogy a Mironescu-kormányt

egy tekintély-kormány fogja követni, mely a pártok ellenére és a pártokon felül olyan emberekből fog megalakulni, akik fiúyülnek az elavult politikai pártkeretekre.

Hogy néhány hónappal ezelőtt nem sikerült Argetoianunak a tekintély-kormányt megalakítania, ennek — Titulescu volt az oka. Argetoianu nagy Titulescu E két

név között kellett választani. Ők ketten voltak a román politikai messiások Titulescu most levizsgázott. A londoni követ, Románia örökös miniszterelnök-jelöltje, két heti lázas kapkodás után mehet vissza Londonba. És így ma már nem is kelt feltűnést, hogy az egyik szárnyaitól megfosztott Messiás után a másik lépett ki a porondra.

Argetoianu jóslata bevált

Igy magyarázták meg nekünk ma ezt a kérdést:

— Ez a furcsa román politikus végleg elnyitette az összes pártgyűrűhátát. — Nincs olyan politikai alakulat melyben ne játszott volna vezető szerepet. Az utolsó tíz esztendőben nem volt olyan politikai szervezkedés, amelynek többé-kevésbé ne ő lett volna a politikai bábája. Ez az ember, aki elnyitette, kihasználta, kicsavarta, mint egy citromot a politikai pártokat... most, amikor már végig járta a politikai pártélet minden skáláját, igazán nem volt a számára más választás, mint egy új fordulatot találni: harc a pártok ellen.

Valóságos politikai rémregényt lehetne összeállítani Argetoianu politikai múltjából:

Orvosnak készült. Megszerzi az orvosi diplomát és e diplomával a zsebében diplomáciai pályára lép. A leggazdagabb bojár család gyermeke, gyorsan halad előre, a nagy nyugati államokban mint

meghatalmazott miniszter képviseli Romániát. És amikor Nicolae Filipescu, Románia egyik legnagyobb államférfiának szüksége volt egy megbízható, értelmes és ügyes emberre, hazahívta Argetoianut és kiadta neki a rendelkezést:

— Elég volt a külföldről... neked ezen-tul itthon a helyed.

Argetoianu szót fogadott és itt kezdődik tulajdonképpeni karrierje. Már a fegyverszünet alatt belügyminiszteri tárcát vállalt, ugyancsak belügyminiszter volt a háború utáni zavaros időkben is, amikor kiméletlen erővel tiport el minden baloldali megmozdulást a „vasöklű” belügyminiszter... így beszélnek ma is Argetoianuról. — Innen kezdve különös cikk-cakk vonalat írt le Argetoianu a különböző pártok között. Egy időben Jorga volt a pártfőnöke, miután otthagytta Averescut, azután Maniu híres katonája lett, hogy Maniu is kellő időben otthagya és átpártolt a liberálisokhoz. Ionel Brătianu kabinetjében földművelésügyi tárcát vállalt.

Egy sötét pont

Egyetlen sötét pont van Argetoianu életében, amit már csak azért is érdemes elmondani, erről a különös politikusról, mert csak így lehet teljesen hű portrét rajzolni róla.

Nemrég mult tíz esztendője annak, hogy Argetoianu detronizálta akarta a román királyi családot és a megalakítandó román köztársaság elnökévé szerezte volna kikiáltani magát.

Nem Capsa-pletyka, vagy politikai mendemonda alapján írjuk ezeket Argetoianuról, hanem a Monitorul Oficial sürtetis oldalairól olvashatjuk ki az erre vonatkozó adatokat. A tíz év előtti Monitorul Oficial pontosan, gyorsírói jegyzetek alapján közli annak a nevezetes kamarai ülésnek a jegyzőkönyvét, ahol egy szociáldemokrata képviselő, Toma Drăgu ezeket a vádakokat olvasta Argetoianu fejére:

Toma Drăgu szociáldemokrata képviselő interpelláció formájában hozta nyilvánosságra szenzációs leleplezését. Interpellációjának elmondására az adott okot, hogy az akkori kormány, melynek elnöke Averescu generális volt és Argetoianu volt a kormány erőkezű belügyminisztere, hallatlanul éles rendszabályokat fogantatott a munkásság ellen. Toma Drăgu képviselő kétségtelenül azzal a céllal hozakodott elő leleplezéseivel, hogy Fer-

dinánd királyt meneszteni fogja a kormányt, mely alig egy esztendővel ezelőtt el akarta üzni a dinasztia az ország éléről.

— Százával ülnek a munkások a börtönökben — kezdte interpellációját a szociáldemokrata képviselő — százával ragadták ki őket családjuk köréből és embertelen, középkori módon bántak velük és ezzel a kormány csupán azt célozza, hogy tönkre tegye a romániai szociálista pártot. Hogy mi ennek az oka? Tisztára az, hogy a jelenlegi kormány el akarja törölni a földről a szociálista pártot, mivel

ez a párt bizonyos kompromittáló összeköttetésben állott Averescu generálissal és Argetoianunál, amikor ez a két politikus még mint ellenzéki vezér hiába reménykedett, hogy valaha kormányra fognak kerülni.

Averescunak és Argetoianunak nem voltak hívei a városokban, érezték azt, hogy a mi pártunk segítsége nélkül nem tudnak beszerveződni a városokban. Éppen ezért Averescu segítségünket kérte. Megindultak közöttünk a tárgyalások. — A tárgyalások akörül forogtak, hogy segítjük őket forradalom után uralomra és járuljunk hozzá a dinasztia detronizálásához.

A szociáldemokraták részéről a tár-

gyalásokat Ilie Moscovici vezette. A bukaresti Enescu-étteremben kezdődtek a tárgyalások és utána P. Negulescu lakásán folytatódott.

Leirhatatlan vihar tört ki az akkori képviselőházban, amikor a szociáldemokrata képviselő leleplezéseivel jádig jutott. Az egykori Monitorul Oficial csak halványan adja vissza azt a hatalmas vihart, mit e leleplezés kiváltott.

— Bizonyítékokat akarnak? — kiáltotta a szociáldemokrata képviselő. — Szolgálhatok azzal is, de addig is tessék csak megkérdezni Argetoianu urat, hogy milyen jelzőkkel illette ezeken a tanácskozásokon a királyt és vajjon köztársasági érzelmű-e ma is? Vagy tessék talán Valeanu generálist megkérdezni, aki, amikor belépett a Negulescu lakásán megtartott értekezletre, e szavakkal köszöntötte:

— Nagyon jól állunk. Két kaszányában már teljes a forradalom...

— Vagy tessék megkérdezni Petre Niculescut — folytatta szenzációs leleplezését a szociáldemokrata képviselő — hogy nem küldték-e el őt a királyhoz azzal az ultimátummal, hogy adja át nekik a hatalmat. Mire a király megdöbbenve így szólt:

— Hiszen önök háborút üzentek nekem?

— És erre Petre Niculescu megbízói utasítása szerint ezt a választ adta:

— Igen... Háborút üzentünk önnek. És míg a képviselők halotti csöndben hallgatták a megdöbbentő leleplezéseket, Toma Drăgu képviselő éles hangon folytatta:

— A parlamenti bizottság kiküldését követelem, melynek ki kell hallgatnia Averescu generálist, Argetoianut, Negulescut, Valeanu generálist, Ilie Moscoviciot, Constantin Popoviciot, Flondorit és Grigorovici szociálista szenátort. Mindezek részt vettek a Negulescunál tartott forradalmi megbeszéléseken.

— E megbeszélések — folytatja a szociálista képviselő — nem vezettek eredményre és Averescu és Argetoianu amikor végre uralomra kerültek, soha nem bocsájtották meg a szociálista pártnak, hogy tudnak terveikről, velük együtt részt vettek a forradalmi megbeszéléseken.

A szociáldemokrata képviselő interpellációja elhangzott és — nem volt semmi hatása. Azóta ugy Averescu, mint Argetoianu több ízben ülték miniszteri barsonyszékben és ma Argetoianu újra miniszter és valószínűleg, mint egy gyermek csinyre tekint vissza tíz év előtti forradalmi játékaiba.

Argetoianu a típusa a rejtélyes, jótékony balkáni politikusoknak, aki mindig fölényesen, felülről szemléli a politikai élet hullámzását. Soha el nem merül a zavaros hullámokba, lenézi a nagy haddabandázást, számára nincsenek problémák, meg nem oldható kérdések és nagyon jellemző, hogy éppen ő, aki soha életében nem volt senkire sem tekintettel és nem ismert el maga felett tekintélyeket — éppen ő volt az, aki a tekintély-kormány jelszavát a levegőbe dobta...

Farkas Aladár.

A tükkör nem csal, a tükkör őszinté barát

amely híven megmutatja önnek, hogy ruháink és kabátjaink milyen nagyszerűen érvényesülnek! Garantált minőségű, elsőrendű kivitelű áruink s ismert olcsó áraink meglehetősen vétekt biztosítanak

FIBRA, Konfekciós üzem 50
Brassó, Kapu-utca

Hírek

A nemzetközi sorompók

Írta: BENITO MUSSOLINI,
Olaszország miniszterelnöke

(Utánnomlás tilos.)

A terbevevő német-osztrák vámszövetség előterbe tolta a vámsorompók hatásosságának kérdését s éppen akkor jön, amikor Európai gazdasági szövetség javaslata van szónyegen. Németország és Ausztria gazdasági egyesülését viszont gyanakvással veszik éppen azok a hatalmak, amelyek egész Európa gazdasági összefogását szorgalmazzák. Kipánatós-e hát a gazdasági unió? Mindenki „igen-nel” felel, ha a magafajta uniót kaphatja meg, de mihielyt olyan egyesülést indítványoznak, amely beleütközik valamely nemzet egyéni érdekeibe és törekvéseibe, akkor a válsznak kétségtelenül „nem”-nek kell lennie. Pedig a gazdasági egyesülésnek az európai politikai forgatag két ellentétes áramlatából jövő sugalmazása, helyes mederbe terelődve, a jelenlegi átkos vámsorompók súlyedéséhez vezetne.

Innen az, hogy a világ valamennyi nemzetének a közvéleményére mély hatást gyakorolt az az elvi meggyezés, amely Németország és Ausztria között, vámsorompók megszüntetésére nézve létrejött. Eleinte merész és nagyhorderejű lépésnek tekintették. Később ez a benyomás részleges változást szenvedett, mert úgy látszik, hogy a két ország egyelőre főleg gazdasági helyzetét megjavítását célozza általa.

Henderson abbéli javaslata, hogy az osztrák-német tervezetet terjesszék a népszövetségi tanács elé, továbbá Curtiusnak ez indítványhoz való hozzájárulása, minden bizonytalanságotól mentesen elősegítette a légkör tisztázását.

A nehézségeket, amelyeket a vámsorompók okoznak, beszédesen szemlélteti a kontinentális Európa, amelyben az árúknak gyakran több határon kell átmenniük, amíg végre eljutnak rendeltetési helyükre. Már pedig általában minden határ idővesztést és külön kiadásokat jelent, eltekintve attól a hercehurcától, amellyel az áru és kisérő iratai átvizsgálása jár.

Mostanában csaknem általános szokássá vált az európai viszonyoknak vagy a régi Görögország városainak, vagy az Amerikai Egyesült Államoknak az állapotát való összehasonlítása. Pedig ebben a tekintetben is óvakodnunk kell az analógiák, összehasonlítások és túzott egyszerűsítések nagy veszélyétől. Észak-Amerikát mindig közös történelmi hagyomány és közös nyelvi fűzte egybe. Ezzel szemben a mi öreg Európánkban még a nagy római birodalmat is az Európa egységesítésére irányult kétségbeesett erőfeszítések tették tönkre. A fél-barbár gót és longobárd törzsek elkeseredetten harcoltak az egység ellen és sohasem akartak és tudtak beleoladni. Évszázadokkal később Nagy Károly és V. Károly spanyol császár erőfeszítései sem voltak szerencsésebbek, hogy Európa nagyrészt egy nagy, határoknélküli birodalomba fűzzék össze. Napoleon hasonló irányú törekvései szintén megüszültek.

A népi származás és éghajlat különbözősége, a külön történelmi fejlődés, hagyományok és rendkívül különböző nyelvek, mely gondolkodási, szokási és felfogásbeli különbségeket gyökerezettek meg az európai nemzetek lényében. Haszontalan dolog volna semmibe sem venni, vagy tagadni ezeket. Következésképpen a határok és vámsorompók bizonyos mértékben természetes jelképei és eredményei Európa e nagymérvű tarkaságának.

Olaszország állandóan törekedett a vámsorompók okozta bajok enyhítésére, Tucatnyi szerződést írtunk alá más nemzetekkel, abban a törekvésben, hogy megkönnyítsük a kereskedelem szabad mozgását és világsszerte előmozdítsuk a kereskedelmi kapcsolatok szaporodását. A különböző nemzetek érdekei annyira különböznek, hogy valóban nehéz egy olyan általános meggyezési tervezetet kidolgozni, amely megfeleljen mindegyik szükségleteinek és biztosítsa mindegyik érdekeit, a másik megkárosítása nélkül. A kereskedelemért és piacokért való hajszá folytonosan szenvedélyesebbé válik. Nem csoda, hogy az elkecseregelt versengésben mindegyik állam előnyös helyzetet igyekszik kivívni magának.

Az olasz álláspont az, hogy Európa gazdasági egységesítésének a vitája nem lehet eredményes Törökországnak és Oroszországnak az unióba való felvételével. Ezenkívül itt van az angol birodalom hatalmas területe, a melyet, miközben kötelezettségei vannak a

2. sz. szelvény

„Vestis” Ruházati Áruforgalmi Rt.
Brassó, Lensor 26., 10° os kédvésményére jogosító utalvány elnyeréséhez 6 drb. folyótárolás számú ilyen szelvény szükséges.

Harmincméteres iszapgödörbe zuhan egy vonat

Harminc halott, rengeteg sebesült, többen megőrültek

London, április 21.
Borzalmas vasuti szerencsétlenség híre érkezik a kínai Kantonból. Egy elmosott töltésről Szumcsur közelében lezuhant egy mozdony és magával rántott három személykocsit. A vonat leszakadt része egy

harmincméter mély iszapgödörbe fulladt, amelyben teljesen eltűnt. A vasutasokból, tüzoltókból és rendőrből álló mentőosztag eddig harminc halottat hozott felszínre. Többen megőrültek a borzalomtól.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

Alfonz perbecfogását követelik a radikálispanyol köztársaságiak

A Riviérán telepszik le az elűzött uralkodó

Madrid, április 21.
A spanyol radikális szocialista párt — amint a Havas-ügynökség jelenti — határozati javaslatot fogadott el, amelyben többek között azt is követeli, hogy az ideiglenes köztársasági kormány fogja perbe Bourbon Alfonz volt királyt uralkodása alatt elkövetett politikai vétségei miatt.

Ehhez a követeléshez a kormánypárti lapok is csatlakoztak, azzal érvelve, hogy Alfonz elítélése nagy mértékben hozzájárulna a köztársasági rend megszilárdításához.

Meghülesés betegségektől (nátha, rekedtség, torokgyulladás) mentesül, ha állandóan szopogat Anacot pasztillát. Egy fiola ára 37 lej.

— IDŐJELENTÉS. Budapesti táviratozók: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint enyhe idő várható, további esőhajlammal.

— AZ UTOLSÓ ÉVTIZED LEGOLVASÓTÁBBA MAGYAR ÍRÓJA KÉTSÉGTENÜL SZABÓ DEZSŐ, akiről még legnagyobb ellen-ségei is elismerik, hogy egészen kivételes tehetségű író. Egyébként zseni-volta mellett bizonyít az is, hogy egyetlen magyar írónak sincs annyi ellensége, de nincs annyi tüzesen lelkesedő híve sem, — mint éppen Szabó Dezsőnek. A „Génius” jubileumi könyvvásárána egyik nagyszerű meglepetése az, hogy az eddig meglehetősen drága Szabó Dezső-könyvek jelentékeny részét mélyen leszállított áron, majdnem az eddigi ár egyharmadért lehet megszerezni. Felhívjuk olvasóink figyelmét lapunk mai számában erre vonatkozólag megjelent hirdetésére s a nagy érdeklődésre való tekintettel ajánljuk, hogy rendelje meg mindenki minél előbb Szabó Dezső könyveit, mert nem lesz többé alkalma azokat ilyen olcsón megszerezni.

— FLORICA CIURCU ARIAESTELYE APRILIS 24-ÉN LESZ AZ ASTRA SZÍNHÁZTERMEBEN. Florica Ciurcu énekművész, a brassói zenekonzervatórium kiváló tanárnője, április 24-én ünnepélyes hangverseny keretében lép fel a közönség előtt. A hangverseny közreműködők Paul Richter vezényletével a városi zenekar és a filharmoniai társaság. A műsort Beethoven III. Leonóra nyitánya kezd meg, majd Florica Ciurcu asszony áriákat énekel a Fidelio, Az istenek alkonya és A Sába királynője című operákból, majd Tiberiu Brediceanu dalaiból ad elő. A gála-hangverseny iránt a közönség körében nagy érdeklődés nyilvánul meg. Kezdeté április hó 24-én este 9 órakor az Astra színháztermében.

AZ EMBERI TUDÁS egész tárházát nyújtja az egykötetes „Génius” kis lexikon! 1615 oldalon, 800 képpel, 64 műmelléklettel, a legjobb magyar tudósok adnak ebben rövid, de áttekintő tájékoztatást minden kérdésben, amely a mai kor műveltségére vágyó olvasóját érdekli. A nagyszerű munka leszállított ára csak 200 lej. Brassói Lapok Könyvosztálya.

Rendes béli működés alapja az egészségnek. Este 2—3 szem Artin dragée reggelre normális ürülést biztosít. Kérje orvosától. Olcsó.

kontinentális Európa nemzetével szemben, a nemzeti és birodalmi kapcsolatok kiterjedt hálózata köt össze gyarmataival és keleti dominiumaival.

Németországnak és Ausztriának gazdasági alapon való egyesülése még megvizsgálás alá kerül törvényes és jogi szempontból. Az a tény, hogy Anglia az ügynek a népszövetségi tanács elé való utalását javasolta, amely meglehetősen idő múlva ül össze azt mutatja, hogy Anglia véleménye szerint nincs szükség közvetlen akcióra a berlini és bécsi kezdeményezéssel szemben. Ami Olaszországot illeti, nem csodálom, hogy általános kíváncsiság, sőt aggodalom

lottat hozott felszínre. Többen megőrültek a borzalomtól.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhanáskor sokan, akik az ajtóknál s az ablakoknál állottak, az utolsó pillanatban kiugrottak, ezek csaknem kivétel nélkül súlyos sebesüléseket szenvedtek.

A borzalmas katasztrófa hírére egyideig titkolták, Kantonban azonban rövidesen tudomást szereztek a szerencsétlenségről, ami óriási pánikot idézett elő.

A zuhan

(Minden 10g tenntartva.)

Az embere valahol a francoknál volt fogásban.

A férfinépség azért nem fogyott, az orosz szökevények helyébe magyar szökevények érkeztek. A múlt héten még a kevények bujkáltak, a prészázakban szőlőkben bujkáltak, a prészázakban aludtak, nem merészkedtek be a faluba, hol állandó csendőrorjárat cirkált és ősz-szefogdosta a lógókat. De most már nyíltan kódorogtak a Nagy-utcán, ledobták magukról az angyalbőrt és régi ruháikba öltöztek. A csendőrok elhaladtak mellettük, úgy tettek, mintha nem vennék őket észre. Nem mertek ujjat huzni a felszaporodott szökevényekkel.

Állandó hullámozás volt a faluban, emberek jöttek és emberek mentek. Apró tragédiák játszódtak le. A katonák, akik a béke, a munka és a család édes álmaival kerültek haza a mészárszékekről, nem egyszer bent találták a muszkát a belső házban. Ilyenkor megvívta a maguk külön utóháborúját a micisipkás ellenéggel. Mindennaposak voltak az ilyen párbeszéddek:

— Hallod lelkem... a Vladimirt beszál-lították a spítályba...

— Vaj?... mi van a szeginnyel?

— Beszálalt a bordái közé a Bozsi Gerő bicsokja...

— Ó, a szerencsítlen ember!

Az asszonyok, akik csaknem valamennyien ludasok voltak az orosz foglyokkal üzött játékokban, nyíltan rokonszenveztek a muszkákkal. A katonák idegen országokból jöttek haza, furcsa illatokat hoztak magukkal. Megváltozott a nézésük, a tartásuk, a szavuk járása, a hangjuk módja. Emlékek és igények töltötték el őket, újszerű és értelmetlen volt, hogy a dolgokat látták. Úr keletkezett közöttük és az otthonmaradtak között.

A falu élete tehát változásokkal volt tele, a forrongások párlata szálldosott a levegőben. Az olvasókör és a nagyvendég minden délután zsúfolt volt, az asszonyok is eljártak és megvitatták a dolgokat.

— Elment a Szergej! — mondotta Forintosné.

Drabális, kövér asszony volt, akit a szerelem egészen kiszámíthatatlan, ostoba ösztökélésére vett magához a gazdasz valamelyik szomszédfaluból.

— Akkor egyedül marattál!...

— Egyedül... a becstelen!

Az asszonyok derültek a Szergej szökésén, nem fért kétség ahhoz, hogy pakli volt az asszony és a muszka között. De nem is lehet csodálkozni rajta, hét évig alig-alig hallott az uráról, most három hónapja pedig azt írta, kórházban van, de addig ne jöjjön érte, amíg nem hívja.

Mit jelent az, hogy ne jöjjön érte?

Kis gyerekek van, akit csak egyszer látt, csecsemő korában. Hát arra sem kíváncsi? Az asszonya után sem vágyó-dik?

Ha már érte kell menni, akkor nagy baj lehet. Bizonyos az, hogy Forintos Istvánnal valami történt. Az asszony is sejtí. De nem mondja.

— Egész egyedül marattam... oszt két akó borom is romlani kezd!

— Le kine fejteni...

— Le az egizet, mert a többi is utána megy... de nem birom...

— Egy jól megtermett suhanc, a Hangya vezetőjének, Berki Gellértnek a fia azonnal ajánlkozott:

— Megszívom én szívesen....

— Maga?

— Grátic....

— Mikor Feri?

— Akar most is... telik az időmbül...

Az aszony örült, a legénykével azonnal elindult hazafelé. A kamrából fagygyugyertyát keresett elő, a szögről leakasztotta a gummicövet és tapogatództak a pincébe lefelé.

— Aj de kedves maga, — mondotta — igyek előbb egyet...

Féltiternyi rízlinget eresztett a kancsó...

(60-ik közlemény)

gényke szájához emelte az italt és szem-szögéből figyelte az asszonyt. Nem szép, gondolta magában, de jó teste van, lehet-ne mit fogni. A melle csak úgy dagad a pruszlikbl. a karjai feszülnek.

Jó nagy pince volt, a hordók, ki három akós, ki öt akós és még nagyobbak is, sorjában állottak egymás mellett. A gyertya csak alig-alig világított ebben a hatalmas helyiségben, a lángok ide-oda vibráltak a hordók között, a szögletek tele voltak árnyékkal.

Lassan kortyintgatta az italt és viz-szálla Forintosné.

— Hadiasszony! — suhant át az agyán

— Hadiasszony!... És milyen jó hátusója van.

Ez a két dolog azután elkeveredett az agyában. A hadiasszony a megszerzési lehetőséget jelentette, fantáziája pedig egyre magasabbra hágott a szemérmetlen gondolatok létráján. Nyers ösztönök dolgoztak benne, a pince homályában egyre szebbnek és kívánatosabbnak látta Forintosné. Alulról a fejbubájig nézegette, még a vastag, formátlan bokája is tetszett neki. Jó erős, gondolta, nem törne el olyan könnyen, mint két esztendeje a szürke lába.

Lassu kortyonként nyeldekelt a bort, minden félpercben rángott egyet az Ádámcsutkája. Az asszony azonnal észre-vete, hogy a legényke a kancsó mellől őt szemléli. No nézd, a fiatal kakas!

Előkészítette a gummicövet, megnyi-totta a hordót és odaszólt neki:

— No, szívj meg, Feri!

Konzultáció

Dr. N. G. Payotval

az arc bőr
szépségéről

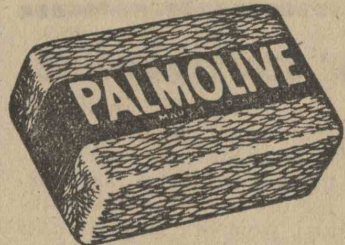
Doktor N. G. Payot, a lausannei egyetem tanára, egyike Páris legkeresettebb specialistáinak az arcbőrápolás kérdésében. Gazdag tapasztalata arra indította, hogy a Palmolive szappant ajánlja mint a szép arc bőr megtartásának legkíméletesebb eszközét.

A kiváló specialista kliensei számára egy kis könyvecskét írt „Az arc fizikai ápolása” címen, amely az arcgimnasztikára vonatkozó értékes tanácsokon kívül tartalmazza az utmutatást az ő híres szépségápolási szereinek: az 1. számú krémnek és az 1. és 2. számú oldatnak a használatára vonatkozólag.

„A növényi olajok a leglágyabb hatást gyakorolják a bőrre. Az oliva és a pálmaolaj — amelyek keverékéből készül a Palmolive szappan — a leghatékonyabbak.”

Dr. N. G. Payot
12, Rue Richemont
Paris

Palmolive zöld színét kizárólag az oliva és a pálmaolajnak köszöni, amelyekből minden állati zsíradék hozzáadása nélkül készült. Sohasem kerül csomagolatlanul forgalomba.

Vezérképviselet Románia számára:
MAX GRUNDHAND, Str. Erouli 1, Bukarest — Telefon 335/45

Közgazdaság

A kamattörvény és a vidéki kisgazdák

Irtá: Vass Dezső,
a Soborsini Takarékpénztár Rt. igazgatója

Soborsin, április 21.

A B. L. 88-ik számában: „Elhullnak a kisbankok, ha nem veszik revízió alá a kamattörvényt” cím alatt egy cikk jelent meg, a mellyel minden tekintetben egyetérték és azt hiszem, hogy az országban lévő többi vidéki és kisbankok is magukéva teszik a cikkben foglalt szakszertű fejtegetéseket.

A kamattörvény alapján a vidéki kisintézetek, — amint az köz tudomásu, — 14 százalékon felül kölcsönt nem folyósíthatnak. Nyilvánvaló tehát, hogy a kisbankok a betéti kamatokat kénytelenek lesz állítani, olyan percentre, hogy amellet számításait a kihe-lyezésnél megtalálhassák. Minden bankember tudja azonban, hogy a vidéki kisbankok kamatleszállításának első következménye az lesz, hogy a betétesek kivesszék pénzüket és azt esetleg uzsorakamatra, magánosoknál fogják kiadni. A sincs kizárva, hogy, — minthogy redukált betétkamat mellett alig jövedelmez a pénzük, — a betétesek tőkéiket külföldi pénzintézeteknél fogják elhelyezni, mert azt hiszik, hogy ott nagyobb biztonságban van.

Hogy egy ilyen betéttöke-elvonás mit jelent a vidéki bankok és a vidéki gazdasági élet szempontjából, azt nem kell bővebben fejtegetni. Nem szabad azonban itt figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy ha a betétesek magánosoknál helyezik el a pénzintézetektől elvont tőkéiket, az államot is súlyos károsodás éri, mert a betét-tőkéket a tőkeka-matadó fizetése alól is elvonták.

Azt is mindenki tudja, hogy a vidéki pénzintézetek, — kevés kivétellel, — kizárólag a betétekre vannak rászorulva és a betétösszegeket helyezték ki kölcsönök formájában. Mit tegyen már most az a vidéki pénzintézet, a honnan elvonták a betéteket? Számoljon fel? Vagy menjen csödbe?

A kisbank, ha megvonták tőle a betéteket, kénytelen a folyósított kölcsönöket felmondani, amely kölcsönöknek a visszafizetése a mai

gazdasági viszonyok között katasztrófával járhat a magángazdaságra is. Eltekintve attól, hogy a betéteknek gyors visszavonása lehetetlenné tesz egy sima likvidációt, mert a kihelyezett kölcsönöket csak lejáratra (legjobb esetben!) lehet inkasszálni és a betétesek rendelkezésére bocsátani.

Ha már most, a likvidációt nem lehet simán lebonyolítani, jön a csőd, amely megsemmisíti még a reményét is annak, hogy a betétesek a pénzükhöz jussanak.

A kormánynak az volt az intenciója, hogy a kisgazdákon segítsen. A kamattörvény homlokegyenest az ellenkezőjét érte el, s hosszú időkre fizetéseképtelenné tette a kisgazdákat. A kormány meg akarja ugyan alapítani a Jelzálogbankot, de abból kevés haszna lesz a kisgazdáknak, mert, tudomásom szerint, csak 2 hektár tehermentes szántó után kap valamelyes kölcsönt, azt is telekkönyvi bekebelezés mellett. Mennyi utánjárás kell a szükségelt okmányok beszerzéséhez s mennyi költségbe fog az kerülni, — s végeredményben a kisgazdák kevés részén lesz segítve, mert igen sokan vannak a kisgazdák között olyanok, a kiknek 2 hektár szántóföldjük sincsen. A kisgazdákon csakis a vidéki pénzintézetek tudnak segíteni, — azért tehát feltétlenül meg kell őket erősíteni, nem pedig tönkretenni, — ilyen találomra megkonstruált törvényekkel.

A városi pénzintézetek a kisgazdákat nem ismerik, sőt nem is foglalkoznak ilyen apróbb 3-5-8-10 ezer lejes kölcsönök folyósításával.

Tudok olyan kis pénzintézetről, amely 85 kilométer távolságra van a városi nagyobb bankoktól. Ha ez a kisbank megszűnik, a kölcsönt kérő kisgazda és jótállói kénytelenek lesznek ezt a hosszú utat megtenni, okozván ezáltal maguknak tetemes kiadásokat. Vannak olyan esetek, hogy a megszorult félnek hirtelen szüksége van pénzre, — mondjuk temetősi költségre, gyógykezelésre, adó, vagy bír-

ság fizetésére, stb. Mit tesz ekkor? — Elkezd ide-oda futkosni pénz után, s miután pedig a kis pénzintézet, amely eddig hitelgényeit ki-elégítette, — megszűnt, — kénytelen uzsorakamatra magánosoktól kölcsönt felvenni. A törvényt az ilyen hitelt nyújtók ügyesen ki tudják játszani, s nincs az a legszemfülesebb hatósági közeg, aki arra reá tudna jönni.

Amint a kis vidéki pénzintézetek kényszerülve lesznek felszámolni, vagy a betétesek csödbe kergetik, úgy fel fogja fejet ütni a „se-kele kamat”, az uzsora mellett való kölcsön-nyújtás, ami mérhetetlen károkat fog okozni, úgy a kényszer-kölcsönt felvevő félnek, mint az államkincstárnak.

A kamattörvény a betétesekről nem intéz-kezik, nincsen megállapítva az, hogy mennyi lehet a maximális kamat a betétek után, ez azután igen sok kellemetlen vitára ad alka-mat, míg ha az meg lett volna állapítva, úgy a felesleges vitatkozások elkerülhetők lettek volna, s a betétesek megnyugodtak volna a törvény rendelkezéseiben. Tudomásom van ar-ról, hogy az egyes pénzintézetek szorult hely-zetét a betétesek is kihasználják, s olyan kö-vetelésekkel állanak elő a betéti kamatok megállapítását illetőleg, — ami az intézet tönkretetését segítené elő.

Véleményem első sorban a vidéki kis pénz-

Új
Osztrák
Játszótársaság
Hétvége és nyári nyaralás
20.000.000
LEA
Jutalom és nyeremény:
2.500.000 7.500.000
és számos más, összesen több mint
HÁROMSZÁZ MILLIÓ LEI
A népszerű
FRITZ DORGE BANK
Nien 1/L, Kärntner Strasse 43-44
landoson jót bevalt szerencse sorsj
gyeit ajánlja:
- egész Fej Negyed
1200 Lei 600 Lei 300 Lei
zetés a sorsjegyek vétel
tán. Az összes sors
jegyek tele nyer

Footballabdák I-a
1/150, 1/200, 1/250, 1/300 gummival
5 mecs labda Lei 410-
Viszonteladókna kedvezmény
GELLER-né! Brassó, Str. Reg. Ca-
rol (Kapu-utca) 36.

SINAIÁ-ban

Palace Kaszinó és szállodák nyitva vannak. (Rulett-Bacarra). Hotel Palace-ban 5-7-ig teadélután tánccal; esténként táncos teaestély. 50% vasuti kedvezmény.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50, illetve 15 lej. Legkisebb hírde-
tés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.
A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vételeladás

RÉGI BUTOR és régi ablakok, valamint egy bicikli eladó. Brassó, Mester-ucca 7. 12656

HÖLGYEK! Bőrövek, legutolsó párisi divatujdonságok gyönyörű modell variációk, csak a jóhírnevű „La Jokeu” áruházban kaphatók (Bukarest, Lipscani 114). Eladás nagyban és kicsinyben. 12685

AUTOMOBILISTAK! Mindent, amire szükségetek van kocsitok részére, a legolcsóbban beszerezhetitek nálunk: MA-GAZINUL „AUTO-STOP” Bukarest, Lipscani 91. 12688

MEGJÖTTEK a „902”-esek Ernst Glaeser tollából. Olvas-sa el a Kulturából, Boulevard Elisabeta 15. 12683

Modern háziiszövétt gyalpuszítvegek olcsón eladók Április 23-ig. Roma 55. Bonaparte tramway 5. subsol. 12682

Kovácsna fürdőn a piactéren jóforgalmu vegyeskereskedés visszavonulás miatt eladó. Érdeklődni Benke Imrénél, Kovácsna. 12678

Ház eladó, Fővény-utcában. Érdeklődni: Brassó, Kolostor-utca 11. sz. Szűcsnél. 12661

ELADÓ jutányos árban 5-6 lóerős, teljesen jókarban levő benzinmotor Madár Ferencz, Simleul Silvanie. 12674

Könyvberendezés és különféle egyéb butor eladó. Cím 12665. szám alatt a brassói kiadóban

Nagy és biztos jövőtűti utálmány kiaknázása keres társat, eladnám is Cím 12664 szám alatt a brassói kiadóban

TUSNAD-FÜRDŐN központban fekvő 34 szobás berendezett VILLA előnyös árban ELADÓ. Felvilágosítást ad Friedmann háziügynök. Tim-soara, Bonnaz-ucca 12. Telefon 15-76. 12675

Vadonatúj Hoffmann piano és egy fehér hálószoba butor eladó. Kórház-utca 49. Telkes köépület, erdő, szőlő és szántóföld, 50 hold terjedelemben, eladó, Margitta mellett. Megkereséseket 12671. sz. alatt a brassói kiadóba kérek.

Keresek Brassó környékén egy birtokot, 4-5 millió körül. Bővebbet Brassó, Kórház-utca 18. Özv. Friedmanné.

Allásí nyer

Segéd lányok és tanuló-lányok fizetéssel felvételnek női ruhászatban. Brassó, Árva-ház-utca 7. 12669

Megélhetést biztosítunk intelligens egyéneknek, jól jövedelmező mellékfoglalkozással. Címeket válaszbélyeggel „Vindobona” jellegre a brassói kiadóba kérünk. 12657

FÉNYKÉPÉSZSEGEDET KERESK MÁJUSRA, aki a fényképészet minden ágában tökéletes és elsőrangú. Ajánlatok: Müller Zsigmond, Tim-soara, II. Str. Ispirescu 26. 12658

Iparművészeti szalon himző-nőket és tanuló lányokat keres. Jelentkezni 1-től 5-ig Cercul Pax, Lipscani 19. Kende Elisabeta 12679

Jobb házból való fiut, kelő iskolai képzettséggel festő-tanulónak felveszek. Str. Simbolului 5. Feuerstein szobafestő. 12681

Allásí keres

Fizetek 5000 lej annak, aki álláshoz juttat, mindhárom nyelvben perfekt. Ajánlatok „3500” jellegre a brassói kiadóba kérek. 12660

Magyar szobaleány és szobaleány keres. Timár Elisabeta, Bukarest, Scoala răscesca No 6. 12680

Papir és könyvszakmában perfekt alkalmazott állást keres. 29 éves jellegre. 12672

Lakás

Emeleten 2 szoba konyha, május 1-re. Brassó, Alsó-Fővény-ucca 3. sz. kiadó. 12637

Keresek Brassóban 2 vagy 3 szobás, fürdőszobás egészséges lakást, lehetőleg földszinten. Kőbánya-ucca—Gácsmajor környéke előnyben. Címeket „Állandó 1931” jellegre a brassói kiadóba. 12579

KIADÓ 3 szobás modern lakás, (fürdőszoba, pince). Villa Fifi, Averescu generális-utca. 12663

Kiadó október elsejétől Brassóban, a Kut- és Malom-utca sarkán egy ÜZLETHELYISEG (Ford) esetleg elosztva is. Érdeklődni Splendor műszaki üzletében. 12486

Végyes

FOGTECHNIKUSSAL, perfekt operatőr és technikus, akinek teljes felszerelése van, társulna megyeszékhelyen lakó autorizált körörs. Ajánlatokat „Perfekt” jelleggel a brassói kiadóhivatal továbbítja. 12642

intézeteket, alaptörvény, s betéti állományait után, osztályokba kellett volna sorolni, s a kihelyezési kamatlábat a törvény kihirdetése napjától számítva, egy évig 22 százalékban, majd, azután véglegesen 18 százalékban állapították volna meg. Ezáltal elkerülhető lett volna az, hogy a betétesek egy része fel ne mondja a kölcsönt, mert két év alatt úgy a pénzintézetek, mint a betétesek is megtalálták volna számításukat, nem kellett volna a kisgazdáknak felmondani a kölcsönt, s így igen sok zaklatásnak és felesleges költségeknek lehetett volna elejét venni.

A törvény végrehajtását haladéktalanul fel kellene függeszteni, s azt az illetékes szakkörök előzetes meghallgatása után, újból le kellene tárgyalni, — mert, ha ez így életben marad, a teljes felbomlást és a parasztság tönkretételét fogja eredményezni. Ezért a Vidéki Pénzügyi Egyesület április hó 24—25-én tartandó demonstratív közgyűlése elé különös figyelem fordul.

A faipar szervezkedése

Brassó, április 21

Ismeretes, hogy a romániai faegyesület pár évvel ezelőtt megszűnt. Az érdekképviselet nélkül maradt faipar a szervezkedés hiányát legutóbb a Manoilescu-féle szindikalizálási javaslat megvitatásakor érezte meg, de ezenkívül a vasuti tarifa és a kiviteli illetékek bénító hatása is szükségessé tették a szervezkedést. Így alakult meg az Ugir keretében a román faipar egyesülete, mint a gyáripari szövetség szakosztálya.

Az egyesület s faiparvállalatok közötti kapcsolat elmélyítése végett, körzeti csoportok megalakulását is elhatározták.

A brassói körzet favállalatai Steinberger Viktor vezérigazgató vezetésével tegnap megtartott gyűlésükön megalakították a brassói helyi csoportot, amely az Erdélyi Gyáriparos Szövetség mellett fog működni.

Affiliációk a bankpiacon?

Kolozsvár, április 21.

Az új kamattörvény hatása alatt — mint értesülünk — a vidéki középbankok erősen érdeklődnek a törpebankok iránt. Valószínűnek látszik, hogy a közeljövőben affiliációk fognak létrejönni.

A kamattörvénynek egy másik következménye, hogy a kisbankok erősen korlátozzák a kihelyezést.

Törzsde

Devizák (belföldi jegyzés): London 816.50, Zürich 32.53, Newyork 167.75, Berlin 40.06, Bécs 23.63, Prága 4.88, Budapest 29.28, Milánó 8.81, Páris 6.63, Amsterdam 67.50, Belgrád 2.93.

Valuták: Angol font 816, svájci frank 52.50, dollár 168, osztrák shilling 23.63, cseh korona 5, márka 40, olasz lira 8.80, francia frank 6.60, holland forint 63, dinár 3, pengő 29.50.

Szerkesztői üzenetek

G. A., Petrozsény. Igen és lehet. Bővebbet levélben közlünk.

M. Hivatalosan tilos külföldi sorsjegyet venni és eladni. Persze, ez nem zárja ki, hogy bécsi cégek hirdetik és romániai kliensek vásárolják.

Galaci társelőfizető. A legegyszerűbb volna, ha ahhoz a hatósághoz, vagy egyházhöz írna, ahol született, mellékelve a költségeket; pár nap múlva megkapná a keresztlevelet. Ha velünk közli az adatokat, mi is közbenjárhatunk.

G. G. Legjobb, ha a nagyváradi kereskedelmi- és iparkamarához fordul. Onnan megadják a kívánt címet.

We must live. A nevelőnő oklevél megszerzésének sok nehézsége van, első sorban ép az a nehéz anyagi helyzet, mely miatt nevelőnő kíván lenni; de a kellő intelligencia és műveltség mellett, ami kegyednél, leveléből ítélve, meg van, oklevél nélkül is érvényesülhet, mint nevelőnő.

Meg kell menteni Európát. De nem ilyen irással.

B. I. Ilyen csunya, utálatos dologgal egyáltalán nem foglalkozunk.

B. L. Kocsis Béla

A BRASSÓI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és rotáció: nyomás, Brassóban.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28 évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 42, félre 82, évente 1600 lej

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratu Traian 1 (Halmágyi Pál) — Oás: Str. S. Barnuțu 10. (Osztián Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creangă 2 (Batogh Géza), Teleon 17 Hunyad- és Alsófehérmegyei részére. Kolozsvár: Str. Duba arior 7. (Ivot Timár-ucca) (Neumann Ignác) — Marosvásárhely: Sztgyörgy-ú 6. (Szabó Jenő). — Nagyszeben: Str. Turnului 13. (Sztivay László). — Nagyvárad: Str. Nic. Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmár: Papp Géza-utca 15. (Kertész László) — Szatmár- és Marosmegyei részére — Szilágyismély: (Hesperia újság) — Temesvár: Gyárvaros, Figris-utca 4 (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Reșele Ferdinand 25 (Dezse László)

Ön is megőrizhető

a HUGO HORWITZ és Tsa, Wien I. Franz Josefs Kai 65 bankház osztálysorsjegye által.

Már egyetlen sorsjeggyel megnyerheti a következő óriási összeget:

Schilling 800.000 = Lei 20.000.000

Az osztrák osztálysorsjáték a legjobb a világon!

84.000 sorsjegy.

42.000 nyeremény és egy prémium

A fele az összes sorsjegyeknek nyer!

1 prémium	à	500.000 Schilling	=	12.500.000 Lei
1 főnyeremény	à	300.000 Schilling	=	7.000.000 Lei
2 nyeremény	à	100.000 Schilling	=	5.000.000 Lei
2 nyeremény	à	80.000 Schilling	=	4.000.000 Lei

továbbá 2 nyeremény à 60.000, 1 nyeremény à 50.000, 2 nyeremény à 40.000 és sok más

Az összes nyeremények végösszege: Schilling 13.406.400. = Lei 335.160.000.

Első osztály huzása: 1931 május 19. és 21.

Minden nyereményt azonnal készpénzben és levonás nélkül fizetünk ki. A huzás után összes feleknek felszólítás nélkül küldjük a hivatalos nyereménylest.

Rendeljen meg ma sorsjegyet! Szerencsésje utólrérheti álmában!

Sorsjegyek ára:	1/1 S. 48	1/2 S. 24	1/4 S. 12
	Lei 1.00	Lei 0.50	Lei 0.25

124 4 H

Utánozza fogorvossát

Használjon GELLÉ FRÈRES fogszappant és fogpasztát

Fogainak fehéritésére és tisztítására nincs mindmáig jobb és ismertebb szer, mint a Gellé Frères, Párizs, fogszappan és fogpaszta — Ezért ajánlja az egész világon a legtöbb fogorvos e szereket.

Primărie Comunei Bod, Județul Brason.

No. 421—1931.

HIRDETMÉNY

Ezennel közhírré tétetik, hogy Botfaluk község előjárósága folyó évi május hó 6-án délután 3 órakor. zárt, írásbeli ajánlatok által, bérbe fogja adni a községi malmot, számviteli törvény rendelkezései alapján, a káltsági ár lévén természetben és pedig:

Buza 20.000 kg.
Árpa 20.000 kg.

Árverési biztosíték fejében leteendő 700 lej és a pénzügyigazgatóság recepisa-ját mutatandó.

Egyéb feltételek megtekinthetők Botfaluk község előjáróságánál.

Primăria comunei Bod.

Ujítsa meg

lejárt előfizetését, hogy a lapot zavartalanul és fennakadás nélkül küldhessük.

RASSOI LAPOK

Minden este Jazz és Tangó-Band

Európa kávéházban

(Brassó, Kolostor-utca 7.)

Glausiuss Tibor hírneves zeneszerző vezetésével. — Ha táncolni és jól mulatni óhajt, okvetlenül ott legyen.

Cara man a la Pilsen specális sör, poharanként

Cserépkályhák mélyen leszállított áron, különféle színekben, modellekben és nagyságban állandóan raktáron tartunk

Átrakást és javítást olcsón végeztünk. Zsolnai falcsemények elsőrangú műtőszékben, székrendkívül olcsó áron és Wienerberger padló-lapok különféle kivitelben állandóan raktáron

Megtekintés vételekényszer nélkül!

Teracotta

Cserépkályha lerakat és kályhas műhely

Brassó, Vasut-utca 3. A.

Telefon: 7—94.

Telefon: 7—94

Kerestetik

Erdély és Bánát részére propagandában járatos intelligens, jó megjelenésű, mindhárom nyelven beszélő ur. Tüőnyben részesül, aki autót egyedül vezet

Sürgős ajánlatokat az eddigi tevékenység és igények megelégedésével „Propagandista Rbt 1252” jellegre Rudolf Mosse R. T. Temesvár I. címére küldendő.